

A Győri Ítéltábla a dr. Romasz Árpád ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Hortobágyi Tibor ügyvéd által képviselt **alperes** ellen személyiségi jogsértés jogkövetkezményei iránt indított perében a ... Törvényszék 2017. július 3. napján kelt 27.P.20.250/2017/3. számú ítélete ellen a felperes által 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit részben, akként változtatja meg, hogy megállapítja, hogy néhai ... sírjára a felperes által elhelyezett friss virágok eltávolításával, - mint a halott nyughelye előtti tiszteletadás jogának korlátozásával - az alperes megsértette a felperesnek az elhunyt emlékéhez fűződő személyiségi jogát.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperes részére 100.000 (Egyszázezer) forint sérelemdíjat.

Mellőzi az elsőfokú ítéletből a feleket a feljegyzett kereseti illeték állam javára történő megfizetésére kötelező és a felperest elsőfokú perköltségben marasztaló rendelkezést.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 46.800 (Negyvenhatezer-nyolcszáz) forint elsőfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperes részére 13.800 (Tizenháromezer-nyolcszáz) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest 8.400 (Nyolcezer-négyszáz) forint, az alperest 33.600 (Harmincháromezer-hatszáz) feljegyzett fellebbezési eljárási illeték külön felhívás alapján az állam javára történő megfizetésére.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes fiát - néhai ...ot - a felperes 2000-ben ismerte meg, ... néhány évig a felperes vállalkozásában dolgozott, majd munkaviszonya megszűnését követően is üzlettársi kapcsolatban maradt a felperessel.

... 2010. évben elhalálozott, temetését az alperes intézte, aki a sírhelyet is megváltotta a ... temetőben. A síremléket - az alperessel, illetve az alperes lányával ... val egyeztetve - a felperes készítette el saját költségén. A felperes havi rendszerességgel járt ... temetőbe és a sírra vágott és cserepes virágot vitt. A peres felek közötti korábbi jó kapcsolat a 2013-as év folyamán anyagi természetű vita okán megromlott, a felperes 2013 júliusában fizetési meghagyás kibocsátását kérte az alperessel szemben.

Felperes 2014 januárjában azt tapasztalta, hogy a karácsonykor a sírra tett műfenyőt valaki eldobta, s a későbbiekben is rendszeresen észlelte, hogy a sírra helyezett csokrokat, élő virággal beültetett kaspókat a sírról eltávolítják, azokat a szemétben találja.

2014 márciusában a ... Önkormányzat Jegyzőjénél tett szabálysértési feljelentést, melyet - egyesítve, egy közvetlenül a rendőrségnél tett feljelentéssel - a ... Rendőrkapitányság Polgári Rendőrőrs 2015. március 20. napján kelt 07101/45-8/2015.bü. számú határozatával bírált el, melyben a hatósági eljárást megszüntette arra tekintettel, hogy a nyomozás az elkövető kilétére nézve adatot nem szolgáltatott, s annak megállapítása az eljárás folytatásától sem várható.

Felperes 2014. szeptemberében a ... temető kapuján, illetve a temetőben több helyen felhívást tett közzé, melyben kérte, hogy aki tudja, hogy ... síremlékéről ki távolította el az odatett virágokat, az vegye fel vele a kapcsolatot. Jutalmat is felajánlott a nyomravezetőnek, azonban felhívása nem járt eredménnyel. Hirdetményével egyidejűleg a felperes a síremlék koszorútartójára egy iratot helyezett ki - melynek címzettje a virágokat eltávolító személy volt - az alábbi felirattal: „Remélem letörik a kezed, ha a sírra frissen elhelyezett virágokat kidobod!”

Alperes rendszeresen látogatta a temetőben fia síremlékét, melyről az elhervadt, elszáradt virágokat a tartóval együtt eltávolította, kidobta.

A felek között jogalap nélküli gazdagodás megfizetése miatt indult perben a ... Törvényszék mint másodfokú bíróság 2014. november 26. napján tárgyalást tartott. A tárgyalóterem előtt a folyosón szóváltás alakult ki a peres felek között, melynek során az alperes a felperest - a felperesi jogi képviselő jelenlétében - **gyilkosnak nevezte**, azt hangoztatva, hogy **a felperes volt az, aki megölte a fiát.**

* * *

Felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a kegyelet lerovásához fűződő jogát (Ptk:2:42.§) azzal, hogy az általa néhai ... sírhelyére helyezett virágokat rendszeresen eltávolította. Kérte továbbá, hogy állapítsa meg a bíróság, hogy az alperes megsértette a jó hírnévhez és becsülethez fűződő személyiségi jogát a 2014. november 26. napján a ... Törvényszék folyosóján tett alábbi kijelentéseivel:

„Megölted a fiamat te gyilkos.”

- „Be ne tedd a lábadat ...re, mert akkor meglátod mi lesz.”

„Te rohadt szemét, gyilkos, nem merj többet virágot hozni a fiamnak, be ne tedd a lábad ...re.”

Kérte, hogy a bíróság **tiltsa el** a további jogsértéstől az alperest és kötelezze **300.000 forint sérelemdíj** megfizetésére, marasztalja a perrel felmerült költségeiben.

Arra hivatkozott, hogy a temetőkről és a temetkezésről szóló 1993. évi XLIII. törvény - a továbbiakban Temetőtörvény -1. § /1/ bekezdése alapvetően rögzíti, hogy a tisztességes és méltó temetés, valamint a halottak nyughelye előtt a tiszteletadás joga mindenkit megillet. Az alperes e jogát megsértette azzal, hogy általa a sírra - 2014. március 25., április 11., május 22., június 18., június 26., július 16., augusztus 1., szeptember 9., október 29. és november 7. napján - tett virágokat eltávolította.

A ... Törvényszék folyosóján 2014. november 26. napján az alperes mások előtt gyilkosnak nevezte, azt hangoztatva, hogy ő volt az, aki megölte a fiát. Ezzel megsértette jó hírnevét és becsületét.

* * *

Alperes a kereset elutasítását és felperes perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy **a kegyeleti jog a hozzátartozókat illeti meg, a felperes az elhunyttal nem állt ilyen kapcsolatban.** Amennyiben egy hozzátartozó és harmadik személy között alakul ki vita a kegyeleti jog gyakorlása körében az nem tartozhat bíróságra, a hozzátartozók elhunyttal kapcsolatban hozott döntését mindenki más köteles tiszteletben tartani.

Előadta, hogy a család megváltotta a sírhelyet és gondoza azt, így egy idegennek nem sok köze van hozzá. A bíróság folyosóján valóban elismerte, hogy ő dobta le a sírról a felperes által oda helyezett virágokat, és jelezte, hogy továbbra is ledobja az elszáradt, elnyílt, ronda virágokat, a felperest azonban nem nevezte gyilkosnak.

* * *

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes becsülethez és jó hírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy 2016. november 26-án a ... Törvényszék folyosóján gyilkosnak nevezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 forint perköltséget. Kötelezte a felperest 27.000, az alperest 9.000 forint feljegyzett illeték állam javára történő megfizetésére.

A kereset első eleme tekintetében a Temetőtörvény 1. § /1/ bekezdése alapján osztotta a felperes azon álláspontját, hogy a halott nyughelyének felkeresése és a síremléken virág elhelyezése nem az elhunyt hozzátartozóinak kizárólagos jogosultsága, s nem a néhai hozzátartozói határozhatják meg, hogy a kegyeleti jogot e formában ki jogosult gyakorolni. A felperes azonban nem tudta a perben egyértelműen bizonyítani azt, hogy az alperes még friss állapotukban kidobta a sírra általa elhelyezett virágokat. Rámutatott, hogy erre vonatkozóan korábban nyomozati eljárás is folyamatban volt, mely az elkövető kiléte vonatkozásában nem vezetett eredményre.

... tanúvallomását alkalmatlannak találta a kereseti tényállás alátámasztására, egyrészt arra alapítottnak, hogy a tanúnak közvetlen tapasztalata nem volt arról, hogy a virágokat az alperes még frissen dobta-e ki, másrészt a tanúnak csak a felperes mondta, hogy az alperes az, aki a virágokat kidobja. Azon egyetlen alkalommal pedig, amikor állítólag együtt találkoztak a temetőben az alperessel, nem ellenőrizték le, hogy az általuk kihelyezett virág ott maradt-e a síron. Emellett ellentmondást fedezett fel a tanú vallomásában az időpontok tekintetében. A tanú ugyanis azt adta elő, hogy már 2012. évben is panaszkodott a felperes arra, hogy a virágait kidobják, ezzel szemben a felperes azt állította, hogy ilyet csak 2013 őszétől, illetve telétől tapasztalt.

Értékelte a felperest a polgári perben ügyvédként képviselő ... - nyomozati eljárás során tett vallomásával azonos tartalmú - perbeli tanúvallomását, mely igazolta ugyan, hogy az alperes tett olyan kijelentést, miszerint a virágokat leszórta, és a jövőben is le fogja szórni, ha a felperes odaviszi, a felek közötti vita során azonban arról nem volt szó, hogy a virágok frissek, vagy száradtak voltak, így a kegyeleti jogok gyakorlásának megsértését - bizonyíthatatlansága okán - nem állapította meg az alperes terhére.

* * *

Az alperes vitatásával szemben ... nyomozati vallomásával egyező tanúvallomása alapján tényként fogadta el, hogy a ... Törvényszék folyosóján - mások előtt - az alperes a felperest gyilkosnak nevezte, aki megölte a fiát. Rámutatott, hogy az alperesnek lehetősége volt az ellenbizonyításra, azonban ez eredménnyel nem járt.

A fenti kijelentés kapcsán a Ptk. 2:51. § /1/ bekezdés a./ pontja alapján megállapította a becsület és jó hírnév sérelmét. A Ptk. 2:52. § /1/ bekezdése alapján előterjesztett sérelemdíj iránti keresetet arra hivatkozással utasította el, hogy kompenzálandó nem vagyoni sérelem bekövetkezése a sérelemdíj alkalmazásának feltétele, azonban ilyen hátrány a kijelentés kapcsán a felperest nem érte. A kijelentést saját jogi képviselője hallotta, de nyilván nem vette komolyan, a vitában való közreműködése, a virágok sorsának tisztázására korlátozódott, illetve azért lépett közbe, hogy a vita el ne fajuljon. A folyosón jelenlévő kívülállók pedig a történetek kapcsán a felperesre nézve negatív következtetést nem vontak le, hiszen maga a felperes adta elő, hogy a jelenetet az ott jelenlévő ügyvédek is hallották ugyan, de csak mosolyogtak.

* * *

Az elsőfokú ítélet kegyeleti jog gyakorlásának megsértésével összefüggő keresetét és a sérelemdíj igényét elutasító rendelkezései megváltoztatása iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Arra hivatkozott, hogy **a jogsértés ténye bizonyított hátrány nélkül is megalapozza a sérelemdíj alkalmazását** (Polgári Törvénykönyv magyarázata Szerkesztette: Vékás Lajos, Kiadó: Complex Kiadó 2013.03.15. 72. oldal 3. bekezdés). A jogsértés kapcsán az alperes kimentéssel nem élt, így a jogsértés tényének megállapításán felül az elsőfokú bíróságnak mindenképpen sérelemdíjban kellett volna marasztalni az alperest, melynek összegszerűsége tekintetében kiemelten kell figyelemmel lenni arra, hogy az alperes a legsúlyosabb bűncselekménnyel gyanúsította őt, s miután a felperes jelentős módon támogatta a néhai életpályáját, kifejezetten bántó volt személyére nézve e kijelentés. A sérelemdíj szankció elmaradása folytán okkal lehet attól tartani, hogy az alperes ebből arra következtet, hogy büntetlenül tehet a felperesre személyiségét becsmérő súlyos bűncselekményre vonatkozó tényállítást.

A kereset másik eleme kapcsán a kereset elutasítását amiatt sérelmezte, mert a virágok friss állapotban történő eltávolítását fényképekkel igazolta, és azt az alperes maga is elismerte, hogy a virágok ő szórta le a sírról, amit -hivatkozása szerint - a jövőben is megtesz. Miután az alperes nem utalt arra, hogy eshetőlegesen valaki más, vagy más is leszórta volna a virágot a sírról, okkal feltételezhető, hogy a folyosón indulatos állapotban tett kijelentése volt az őszinte, míg a tárgyaláson hangoztatott álláspontja - miszerint csak a száraz virágokat dobta ki - a mentesülését célzó, védekező nyilatkozat.

Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság nem a Pp. 206. §-ában foglaltaknak megfelelően mérlegelte a bizonyítékokat. Az alperes ösztönösen őszinte folyosói nyilatkozata alapján egyértelmű, hogy a virágok leszórásának semmi köze nem volt ahhoz, hogy azok elszáradtak-e már addig vagy sem. Már a „leszórni” kifejezés is magában foglalt egy érzelmi töltést, e magatartást nem az motiválta, hogy ne legyen a síron elszáradt virág, hanem a felperessel szembeni bosszú. Adalékként kérte figyelembe venni, hogy a perindítás óta a felperes virágait nem távolítja el senki a sírról.

Előadta, hogy a keresetlevélen lerótt 36.000 forint illetéket. Miután - hiánypótlás után - 300.000 forint sérelemdíjat is kért, így a perre nem a megállapítási keresetre vonatkozó meg nem határozható perértékre eső 36.000 forintos illeték, hanem 18.000 forint illeték mérték irányadó. Ehhez képest

értelmezhetetlen a 36.000 forint illetékfizetési kötelezettség elsőfokú ítéletben történő megosztása. A 27.000/9.000 forint arányú megosztás helyesen 13.500/4.500 forint. E számítás alapján 18.000 forint túlfizetésben van a lerótt illeték kapcsán, emiatt fellebbezésén csak a maradék 6.000 forint illetéket róta le.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy az alperes kisnyugdíjas, a követelt sérelemdíj a megélhetését veszélyezteti.

* * *

Az ítélet tábla az elsőfokú ítélet tényállását az alábbiakkal egészíti ki:

A nyomozati eljárás során tanúként meghallgatott vallomása szerint az alperes a ... Törvényszék folyosóján elismerte, hogy valóban leszórta és a jövőben is le fogja szórni a felperes által vitt virágokat, ha még egyszer mer virágot vinni. Ezután azt kiáltotta a felperesnek „Megölted a fiamat Te gyilkos”, „Te rohadt szemét gyilkos nem merj többet virágot hozni a fiamnak, be ne tedd a lábad ...re”.

Az alperes a felperes által a sírra helyezett virágokat még friss állapotukban is eltávolította.

* * *

A felperes fellebbezése részben alapos.

Mindenekelőtt arra mutat rá az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének a becsület és jó hírnév megsértésének megállapítására vonatkozó rendelkezését, illetve - a kegyeleti jogsértés megállapítása és a sérelemdíj alkalmazása iránti keresetet meghaladó körben - a felperes keresetét részben elutasító rendelkezését - fellebbezés hiányában - nem érintette (Pp. 253. § /3/ bekezdés).

A felperes fellebbezése - a Pp. 3. § /2/ bekezdése szerinti tartalma szerint - kettős jogsértésre alapított, s szükségképpen a kegyeleti jog gyakorlásával összefüggő jogsértés megállapítása iránti keresetét elutasító ítéleti rendelkezés elleni fellebbezésnek is minősül.

Az elsőfokú bíróság a tényállást - a fenti kiegészítést meghaladó körben - helyesen állapította meg, a kegyeleti jog gyakorlásának keresetben állított megsértésével, illetve a sérelemdíj alkalmazhatóságával kapcsolatos döntésével azonban az ítélet tábla - az alábbiak szerint - nem értett egyet.

I.

A kereseti tényállásban megjelölt időpontokra tekintettel - melyekhez a bíróság is kötve volt - (a legkorábbi időpont alapján: 2014. március 25.) a jogvitát helyesen bírálta el az elsőfokú bíróság az új Ptk. szabályai szerint.

Mindenekelőtt azt vizsgálta az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság ítéletével elutasított - az úgynevezett tág értelemben vett - kegyeleti jog személyiségi jog-e, s e vonatkozásban rendelkezik-e a felperes perindítási jogosultsággal.

A Ptk. 2:50. § /1/ bekezdése értelmében meghalt ember emlékének megsértése miatt bírósághoz fordulhat a **hozzátartozó**, vagy az, akit az elhunyt végrendeleti juttatásban részesített.

A jogelmélet megkülönböztet **általános kegyeleti jogosultakat**, és a Ptk. 2:50. §-a szerinti **különös kegyeleti jogosultakat**, s perindítási jogot csak az utóbbiaknak biztosít. A Ptk. azonban nem a kegyeleti jog alanyainak teljes körét határozza meg, csupán azokat, akik a törvény értelmében bírói úton érvényesíthetik e jogosultságukat. Ennyiben helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy - tartalma szerint - a felperes a különös kegyeleti jog vonatkozásában perbeli legitimációval nem rendelkezik.

Tág értelemben azonban a kegyeleti jog általános jogosultjai alatt mindenkit értünk, akinek az emlékezetében az elhunyt tovább él, így barátot, ismerőst, munkatársat, tanárt, tanítványt is. A kegyeleti jog ugyanis a gyakorlatban nem a halott, hanem a túlélők személyiségi joga, melyben gyászuk kifejezése, az elhunythoz fűződő érzelmeik, emlékeik, az elhunyt jó hírvének, gondolatainak torzításmentes őrzése, megóvása nyilvánul meg. A kegyeleti jogba nem tartozik bele az élők egymáshoz fűződő kapcsolata, viszonya, ezért a peres felek között kialakult rossz viszonynak és annak kiváltó okának a jogvita eldőntése szempontjából jelentősége nem volt.

A kereset szerinti magatartás bizonyítása esetén az alperes nem a felperes Ptk. 2:50. §-a szerinti jogát sérthette volna meg - mert ilyen jog a felperest nem is illetheti meg - hanem **annak a tágabb értelemben vett kegyeleti jognak a gyakorlását korlátozta**, melynek alapja - a felperesi keresettel összhangban - nem a Ptk. 2:50. §-a, hanem - az elsőfokú bíróság ítéletében is felhívott - **Ptk. 2:42. § /1/ bekezdése**, mely szerint mindenkinek jog van ahhoz, hogy a törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét szabadon érvényesíthesse, s hogy abban őt senki ne gátolja. (1. sorszám alatti irat, 4. sorszám alatti irat, 9. sorszám alatti jegyzőkönyv). A halott nyughelye előtti tiszteletadás joga a tág értelemben vett kegyeleti jogosultakat - így a felperest is - megilleti a fenti rendelkezés alapján.

II.

A peradatok szerint a felperes a kegyeleti jogait - a néhaihoz fűződő tényleges kapcsolatára is figyelemmel - a társadalomban kialakult szokásoknak megfelelően rendeltetésszerűen gyakorolta.

Mindenekelőtt arra mutat rá az ítéletábra, hogy a büntetőeljárás során megállapítottak a Pp.4.§ (1) bekezdése értelmében a polgári perben eljáró bíróságot nem kötik. Helyesen hivatkozott a fellebbezésében a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat nem a Pp. 206.§-ban foglalt szempontoknak megfelelően értékelte. Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított kellő jelentőséget a tényállás kiegészítésben részletesen idézett, a ... Törvényszék folyosóján kialakult szóváltás szövegösszefüggéseinek, melyből egyértelműen kitűnik, hogy az alperes nem a virágok - a kialakult társadalmi szokásosnak megfelelő - elhervadt állapotban történő eltávolítására utalt, hanem általánosságban - a felperes kegyeleti joga gyakorlásának jogszerűségét vitatva - jogszerűnek tartotta e cselekményét. Ez áll összhangban a kereset azon érvelésével, mely szerint az alperes a virágokat díszítő funkciójuktól függetlenül kezelte, s távolította el.

Az alperes mentalitását megfelelően tükrözi a 6. sorszám alatti ellenkérelme, melynek lényege szerint a felperes kegyeleti jogait ugyan gyakorolhatja akként, hogy virágot helyez a sírra, de annak további sorsa kapcsán már nem jogosult fellépni. Az alperes indulati hozzáállását támasztja alá az is, hogy elismerte, hogy valóban volt olyan, hogy rátiport a felperes által a sírra helyezett műanyag kaspóra. Az e magatartás kapcsán általa megjelölt indok - nehogy valaki azt elvigye - nem életszerű (9. sorszám alatti jegyzőkönyv 7. oldal utolsó bekezdés).

... tanúvallomását is tévesen értékelte az elsőfokú bíróság akként, hogy az nem alkalmas a felperes tényelőadásainak megalapozására. Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a tanú a virágokkal kapcsolatos cselekmények időpontját a felperes előadásánál jóval korábbra tette. A tanú ugyanis a 2012-es évet csak amiatt jelölte meg, mert akkor ismerte meg a felperest, de azt nem állította, hogy ebben az időpontban járt a felperessel a temetőben. A cselekmény jellegénél fogva a tanúnak valóban nem lehetett közvetlen tudomása arról, hogy az alperes volt az, aki a virágokat a sírról eltávolította, vallomása azonban megerősítette azt, hogy többször előfordult, hogy még a korábban jelenlétében kihelyezett élővirág frissen került eltávolításra a sírról.

Az pedig, hogy e magatartást az alperes fejtette ki - a fentiekben részletesen kifejtettek szerint - az alperesnek a Veszprémi Törvényszék folyosóján tett kijelentései igazolják megalapítva a tényállás elemei közötti aggálymentes, zárt láncolatot, emiatt az ítélet tábla ezzel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítette.

III.

Miután a perbeli esetben ez nem bír jelentőséggel az ítélet tábla szükségtelennek tartja annak -a bírói gyakorlatban sem egységes megítélésű - elemzését, hogy a személyiségi jogsértés sérelemdíj szankciója vonatkozásában a személyiségi jogsértés mindennemű hátrány bizonyítása hiányában is kötelelem keletkeztető tény, avagy abban az esetben nem kerülhet sor sérelemdíj megállapítására, ha az adott személyiségi jogsértés alkalmatlan nem vagyoni hátrány okozására, illetve az igény úgynevezett bagatell igény, mely nem igényli sértetti oldalról másnemű pénzbeli kompenzáció formájában, míg a jogsértő oldaláról a magánjogi büntetésként jogkövetkezmény alkalmazását. A perbeli esetben az adott személyiségi jogsértés alkalmas nem vagyoni hátrány okozására, s a felperes ért sérelem sem minősíthető bagatellnek.

Az ítélet tábla konkrét esetben a 2:52. § /3/ bekezdése szerinti szempontokat - a jogsértés súlyát, ismétlődő jellegét, a felróhatóság mértékét, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatását - értékelve elsődlegesen - a fellebbezésben helyesen felhívott - preventív büntetési funkció szempontjából indokoltnak tartotta sérelemdíj alkalmazását. Ennek során figyelemmel volt arra, hogy a felperes kegyeleti jogainak gyakorlását semmibe vevő magatartást az alperes ismétlődő jelleggel követte el, kétféle személyiségi jog csorbult, s magatartása mindkét jogsértés kapcsán súlyosan felróható volt.

A sérelemdíj mértékét csökkentő körülményként értékelte a bíróság azt, hogy az alperes bírósági tárgyaló előtt tett kijelentése ugyan alkalmas volt a felperes személyiségi jogainak csorbítására - a jogsértés megtörtént - annak azonban az eset körülményeire tekintettel nem volt a felperesre nézve súlyos következménye, saját személyes előadása szerint is a jelenlévők a helyén kezelték a kijelentést.

Minderre tekintettel az ítélet tábla - elsősorban a sérelemdíj kettős funkcióját szem előtt tartva - 100.000 forintot tartott a felperest ért hátrány kompenzálására, másrészt a preventív funkció betöltésére alkalmasnak, ezt meghaladóan azonban a felperesi keresetet alop talannak találta. Az alperes anyagi körülményei a szankció alkalmazása kapcsán nem voltak értékelhetők.

* * *

A fentiekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta.

A Pp. 253. § /3/ bekezdés utolsó mondata szerint a másodfokú bíróság a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül határoz a le nem rótt illeték, valamint az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről. A felperes helyes összegben leróta a kereseti illetéket, ezért a feljegyzett kereseti illetékre vonatkozó rendelkezést az ítéletből az elsőfokú ítéletből mellőzte.

Figyelembe véve a megváltozott pernyertességi arányt és a lerótt kereseti illetéket az ítéletből az elsőfokú ítéletből mellőzte a felperest az alperes javára elsőfokú perköltségben marasztaló rendelkezést, s a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján az alperest marasztalta a felperes javára megállapítható elsőfokú perköltség különbözetben. Ennek meghatározása során az ítéletből azt értékelte, hogy a felperes nagyjából pernyertes lett (80%-os arányban), ezért a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján - pernyertessége arányában - kérheti az elsőfokú eljárás során felmerült költségei megtérítését (lerótt illeték és ügyvédi munkadíj), melybe az alperest képviselő ügyvéd munkadíja ugyancsak pernyertessége arányában beszámítandó. Az ügyvédi munkadíj mértékét az ítéletből a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /3/ és /5/-/6/ bekezdése alapján a kifejtett tevékenységgel arányban határozta meg mindkét fél oldalán.

Téves a felperes fellebbezésében kifejtett azon álláspont, hogy a kereseti illeték címén lerótt 36.000 Ft illeték felének (mint túlfizetésnek) a beszámításával és további 6.000 forint megfizetésével eleget tett a fellebbezési eljárási illeték megfizetésére vonatkozó kötelezettségének. Rámutat az ítéletből, hogy amennyiben a fél egy keresetben érvényesíti a személyiségi jogok megsértésének objektív és szubjektív szankciói iránti igényét, abban az esetben az határozza meg a pertárgy értékét, hogy a sérelemdíj iránti igény összességében meghaladja-e az illetéktörvény 39. § /3/ bekezdése szerinti pertárgyértéket. Amennyiben igen, úgy a sérelemdíj mértéke a per tárgyának értéke, ha pedig a meg nem határozható perértéket a sérelemdíj igény nem éri el, úgy a perérték az illetéktörvény 39. § /3/ bekezdés b./ pontja szerint alakul.

Emiatt a perben a kereseti illeték 36.000,-Ft, a fellebbezési illeték 48.000,-Ft volt. Erre tekintettel túlfizetés nem állapítható meg a felperes oldalán a kereseti illeték tekintetében. A hiányzó 42.000 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a felek a Pp.81.§ (1) bekezdése szerinti peresztességek arányában kötelesek a 6/1986 (VI.26) IM rendelet 13.§ (2) bek alapján.

A másodfokú eljárásban túlnyomórészt alaposnak bizonyult a felperes fellebbezése, ezért a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján az alperes peresztessége arányában (80%) köteles megtéríteni a felperes költségeit, mely a felperes által lerótt 6.000 Ft fellebbezési illetékből, valamint a felperest képviselő ügyvéd munkadíjából áll, melynek mértékét az ítéletből a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § /3/ és /5/-/6/ bekezdése alapján a kifejtett tevékenységgel arányban határozott meg. A felperest így megillető másodfokú perköltségbe beszámította az alperes pernyertességére eső, a fentieknek megfelelően számított ügyvédi munkadíjat.

Győr, 2018. február 1.

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó